

Ceny energií drtí i města. Mění pouliční lampy i školní kotelny

Cestu k úsporám může pomoci najít Národní rozvojová banka. Obce také mají zájem o vlastní zdroje energie.

JIŘÍ JANDA

Rychlý růst cen energií nezaskočil jen domácnosti a firmy, ale také obce a města. Budou muset ze svých rozpočtů „ukrojit“ víc peněz za svicení na ulicích či za topení ve školách a dalších objektech v jejich vlastnictví. Dobrá je jim momentálně každá uspořená koruna. Kupříkladu v Chabařovicích na Ústecku proto nyní připravují velký úsporný program, v následujících letech díky němu chtějí na topení a svicení ušetřit miliony.

Základem je výměna kotlů a vnitřního osvětlení ve dvou školních budovách a sportovní hale, také místo části zastaralého veřejného osvětlení do tří ulic přijdou nové lampy. Novinkou bude i zavedení takzvaného energetického managementu. „Ve školních třídách se přes moderní IRC hlavice u topení bude teplota dálkově regulovat počítačem. Ve všech tří-

dách tak bude stabilní teplota podle toho, jak bude potřeba,“ popisuje starosta Chabařovic Josef Kusebauch.

ŠANCE NA DOTACE

K úsporám mohou obcím, které nemají na jejich zavedení dostatek peněz, pomoci například některé programy Evropské unie. „Analýza nám ukázala, že můžeme uspořit energii, pokud se zapojíme do programu EPC,“ uvedl Kusebauch. Takzvané Energetické služby se zárukou úspor (EPC) zahrnují návrhy, přípravu a realizaci i financování úspor energie budov.

Zejména tam, kde ročně za energie platí milionové sumy, se právě hlavně z úspor dá modernizace postupně uhradit.

Města i podnikatelé nyní mohou hledat cestu k úsporám za energie díky Národní rozvojové bankě (NRB) a jejímu programu ELENA. Banka jim na přípravu

vě projektu zaplatí 90 procent nákladů, vlastní investici potom město zaplatí právě z úspor. Program prostřednictvím NRB finančuje Evropská investiční banka (EIB), která na něj vyčlení 61 milionů korun.

NRB nyní jedná s první desítkou zájemců o úspory, první projekty se začnou chystat ještě letos. Uskutečnit by se měly v příštím roce. „Konkrétní úspory by měly být dosahovány již v průběhu roku 2023,“ uvedl Vladimír Sochor, který má v NRB tyto programy na starost.

ZLOMEK NÁKLADŮ

Mnozí starostové o podobných iniciativách ale zatím nevědí. Zejména ty z malých měst navíc obvykle odrazuje složitý a nákladný proces, který musí nejprve absolvovat. „Jen náklady spojené s přípravou EPC projektu se mohou vyplhat k milionu korun,“ vysvětlil Sochor.

S programem ELENA by jim ale podle něj stačila pouhá desetina této částky. „Navíc pomůžeme s celým procesem, aby byla příprava projektu co nejjistější a město nemuselo složitě hledat odborníky,“ slíbil.

Obce mají již dnes vzhledem ke snaze o energetickou soběstačnost velký zájem zejména o budování vlastních zdrojů energie, což potvrzuje předsedkyně Sdružení místních samospráv Eliška Olšáková. „Podle našeho čerstvého šetření mezi obcemi má už zhruba pět procent obcí nějaké vlastní zdroje energie, ať už jde o solární panely, nebo malé vodní elektrárny,“ řekla Olšáková Deníku. „Čtvrtina obcí o něčem takovém uvažuje bezpochyby i v důsledku nynější situace na trhu s energiemi,“ podotkla.

V časné zapojení do projektu může pro města znamenat větší úspory. Kupříkladu v Chabařovicích doufají, že v příštích 12 letech díky úspornému programu ušetří svému rozpočtu asi deset milionů korun.

„Nicméně současná situace na trhu s energií napovídá, že úspora může být až násobná,“ dodal starosta Kusebauch.

